

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

ECB personalo taisyklių 0 dalis „Etikos kodeksas“

(Šiuo tekstu panaikinamas ir pakeičiamas tekstas, paskelbtas 2004 m. balandžio 16 d. Oficialiajame leidinyje C 92, p. 31)

(2010/C 104/02)

0.1. Bendrosios nuostatos

0.1.1. Personalo nariai negali savo elgesiu pažeisti savo nepriklausomumo ir nešališkumo bei pakenkti ECB reputacijai. Personalo nariai:

- a) gerbia ECB bendrąsias vertybes ir savo profesiniame bei asmeniniame gyvenime elgiasi taip, kad atitiktų ECB kaip Europos institucijos pobūdį;
- b) atlieka savo pareigas dorai, sąžiningai, nesavanaudiškai ir neatsižvelgdami į nacionalinius interesus, laikosi aukštų profesinės etikos standartų ir veikdami yra išimtinai lojalūs ECB;
- c) atsargiai ir rūpestingai užsiima bet kokia privačia finansine veikla ir susilaiko nuo dalyvavimo visuose ekonominiuose ar finansiniuose sandoriuose, kurie gali pažeisti jų nepriklausomumą ar nešališkumą.

0.1.2. Privilegijos ir imunitetai, kuriais personalo nariai naudojasi pagal Protokolą dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, yra suteikti tik siekiant užtikrinti ECB interesus. Šie privilegijos ir imunitetai jokiū būdu neatleidžia personalo narių nuo jų asmeninių pareigų vykdymo ar galiojančių įstatymų bei policijos nustatytų taisyklių laikymosi. Kilus ginčui dėl privilegijų ir imunitetų, atitinkami personalo nariai nedelsdami praneša ECB vykdomajai valdybai.

0.1.3. Personalo nariai, esantys kitos organizacijos ar institucijos paskirtoje stažuotėje arba atostogose, integruojami į ECB personalą, turi tokias pačias pareigas ir teises kaip ir kiti personalo nariai ir atlieka savo pareigas tik ECB naudai.

0.2. Etikos pareigūnas

Personalo nariai gali prašyti ECB etikos pareigūno pateikti gaires dėl kiekvieno dalyko, susijusio su ECB etikos

kodekso laikymusi. Elgesys, visiškai atitinkantis etikos pareigūno pateiktą patarimą ir išaiškintas etikos taisykles, laikomas atitinkančiu etikos kodeksą ir nesuteikia pagrindo pradėti jokių drausminių procedūrų dėl personalo narių pareigų pažeidimo. Tačiau toks patarimas neatleidžia personalo narių nuo jokios išorinės atsakomybės.

0.3. Profesinė paslaptis

0.3.1. Personalo nariai susilaiko nuo bet kokios slaptos informacijos, kurią jie gavo savo darbo ECB kontekste, neteisėto atskleidimo bet kokiam ne ECB asmeniui, įskaitant jų šeimos narius, ir ECB kolegoms, kuriems ši informacija nebūtina jų pareigoms atlikti, išskyrus atvejus, kai ši informacija jau buvo pavišinta arba yra prieinama visuomenei.

0.3.2. Leidimas atskleisti informaciją gaunamas vadovaujantis Veiklos praktikos vadove (*Business Practice Handbook*) nustatytais dokumentų valdymo ir konfidencialumo taisyklėmis.

0.3.3. Leidimas atskleisti informaciją personalo nariui suteikiamas, kai jie turi duoti parodymus kaip liudytojais teismo procese ar kitaip, ir kai atsakymas duoti parodymus gali užtraukti baudžiamąją atsakomybę. Išimties tvarka leidimas atskleisti informaciją nebūtinai, kai personalo narys šaukiamas duoti parodymų Europos Sąjungos Teisingumo Teismui byloje tarp ECB ir esamo ar buvusio jo personalo nario.

0.4. Vidaus santykiai

0.4.1. Personalo nariai laikosi savo vadovų nurodymų ir taikomų atskaitomybės schemų.

0.4.2. Personalo nariai neprašo kitų personalo narių atlikti privačių reikalų jiems ar kitiems asmenims.

0.4.3. Su savo kolegomis personalo nariai turi elgtis lojali. Visų pirma, personalo nariai negali nuslėpti nuo kitų personalo narių informacijos, kuri gali paveikti jų veiklą, ypač asmeniniam pranašumui įgyti, arba teikti neteisingą, netikslią ar perdėtą informaciją. Be to, jie negali trukdyti kolegoms arba atsisakyti su jais bendradarbiauti.

0.5. ECB išteklių naudojimas

Personalo nariai gerbia ir saugo ECB turtą. Visa įranga ir priemonės, kad ir kokio pobūdžio jos būtų, ECB teikiamos naudotis tik darbui, nebent jomis leidžiama naudotis asmeniniais tikslais pagal atitinkamas Veiklos praktikos vadove nustatytas vidaus taisykles arba gavus specialų leidimą. Kiek įmanoma, personalo nariai imasi visų protingų ir tinkamų priemonių ECB išlaidoms apriboti, kad turimi ištekliai būtų panaudoti efektyviausiai.

0.6. Orumas darbe

Personalo nariai susilaiko nuo bet kokios diskriminacijos kitų asmenų atžvilgiu ir nuo bet kokios formos psichologinio ar seksualinio įžeidinėjimo ar priekabiavimo. Jie turi būti jautrūs kitiems asmenims ir gerbti juos, taip pat vengti bet kokio elgesio, kurį kitas asmuo galėtų pagrįstai laikyti priešišku. Personalo narių statusas jokių būdu nepažeidžiamas dėl to, kad jie užkerta kelią arba praneša apie įžeidinėjimą ar priekabiavimą. Personalo nariai laikosi ECB orumo darbe politikos.

0.7. Pareiga pranešti apie profesinių pareigų pažeidimą

0.7.1. Nepažeisdami personalo narių pareigų pagal 2004 m. birželio 3 d. Sprendimą ECB/2004/11 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos atliekamų Europos centrinio banko tyrimų, susijusių su Europos Bendrijų finansiniams interesams kenkiančio sukčiavimo, korupcijos ir bet kokios kitos neteisėtos veiklos prevencija, nuostatų ir sąlygų, ir dėl Europos centrinio banko personalo įdarbinimo sąlygų dalinio pakeitimo⁽¹⁾, personalo nariai praneša ECB ir (arba) etikos pareigūnui, jei jie žino arba turi gerai pagrįstų įtarimų, kad kitas personalo narys arba bet kuris ECB prekių ar paslaugų teikėjas vykdydamas profesines pareigas naudojasi viešai neatskleista informacija, užsiima pinigų plovimu, teroristų finansavimu, sukčiavimu arba korupcija.

0.7.2. Visais kitais atvejais personalo nariai gali pranešti ECB ir (arba) etikos pareigūnui, jei jie žino arba

turi gerai pagrįstų įtarimų, kad kitas personalo narys arba bet kuris ECB prekių ar paslaugų teikėjas pažeidė profesines pareigas.

0.7.3. Dėl to, kad pranešė žiną arba turi gerai pagrįstų įtarimų dėl profesinių pareigų pažeidimo, personalo nariai jokių būdu negali patirti neteisingo ar diskriminacinio elgesio, grasinimų, keršto ar persekiojimo.

0.7.4. Personalo narių, kurie to prašo, tapatybė turi būti apsaugota, kai jie praneša žiną arba turi gerai pagrįstų įtarimų dėl profesinių pareigų pažeidimo.

0.8. Interesų konfliktai – bendroji taisyklė

Personalo nariai vengia bet kokios situacijos, dėl kurios galėtų kilti arba kuri galėtų būti laikoma tokia, dėl kurios galėtų kilti interesų konfliktas tarp jų darbo ir jų asmeninių interesų. Personalo nariai, kurie, vykdydami savo pareigas, turi priimti sprendimą dėl dalyko, kurio nagrinėjimas ar išsprendimas yra susijęs su jų asmeniniais interesais, apie tai nedelsdami informuoja savo tiesioginį vadovą arba etikos pareigūną. ECB gali imtis visų tinkamų priemonių interesų konfliktui išvengti. Visų pirma, ir jei jokia kita priemonė nėra tinkama, ECB gali atleisti personalo narį nuo atsakomybės už atitinkamą dalyką.

0.9. Sutuoktinio arba pripažinto partnerio darbas, už kurį jie gauna atlyginimą

Personalo nariai praneša ECB arba etikos pareigūnui apie bet kokį jų sutuoktinio arba pripažinto partnerio darbą, už kurį jie gauna atlyginimą ir kuris gali sukelti interesų konfliktą. Jei dėl darbo pobūdžio iš tiesų kyla interesų konfliktas su personalo nario atsakomybe ir jei personalo narys negali išipareigoti nutraukti interesų konflikto per nurodytą laiką, tuomet, pasikonsultavęs su etikos pareigūnu, ECB nusprendžia, ar personalo narys turi būti atleistas nuo atsakomybės už atitinkamą dalyką.

0.10. Dovanų teikimas ir priėmimas

0.10.1. Dovana yra bet kokia nauda ar privalumas, nesvarbu, finansinis ar teikiamas natūra, kuri yra bet koku būdu susijusi su personalo nario darbu ECB ir kuri nėra sutarta kompensacija už suteiktas paslaugas, suteikta arba priimta personalo nario, ar priimta bet kurio jų šeimos nario, artimųjų jų asmeninių pažįstamų arba profesinių kolegų.

⁽¹⁾ OL L 230, 2004 6 30, p. 56.

0.10.2. Dovanos priėmimas bet koku atveju negali pažeisti ar įtakoti personalo nario objektyvumo ir veiksmų laisvės ir negali sukurti netinkamo įsipareigojimo arba lūkesčių gavėjui arba teikėjui.

0.10.3. Personalo nariai negali prašyti ar priimti dovanų iš viešųjų pirkimų procedūros dalyvių.

0.10.4. Draudžiama priimti dažnas dovanas iš to paties šaltinio.

0.10.5. Personalo nariai praneša apie bet kokias dovanas, kurias artimi jų šeimos nariai gavo iš šaltinių, bet koku būdu susijusių su personalo nario darbu ECB.

0.11. Išorinė veikla, atliekama vykdant profesines pareigas

Personalo nariai nepriima iš trečiųjų šalių jokių užmokesčių už išorinę veiklą, kuri yra bet koku būdu susijusi su personalo nario darbu ECB. Tokie užmokesčiai mokami ECB.

0.12. Privati veikla

0.12.1. Personalo nariai nesiima privačios veiklos, kuri galėtų bet koku būdu pakenkti jų pareigų ECB vykdymui, ir ypač galėtų būti interesų konflikto šaltiniu.

0.12.2. Nepažeidžiant pirmesnės dalies, personalo nariai gali užsiimti neatlyginama privačia veikla, pavyzdžiui, paprastu konservatyviu šeimos turto valdymu, ir veikla tokiose srityse kaip kultūra, mokslas, švietimas, sportas, labdara, religija, socialinis ar kitoks geranoriškas darbas, kuri nedaro neigiamos įtakos personalo nario pareigoms ECB ir (arba) nėra tikėtinas interesų konflikto šaltinis.

0.12.3. Bet kokiai kitai privačiai veiklai personalo nariai turi gauti ECB leidimą. Ji apima:

- a) mokslinius tyrimus, dėstymą, straipsnių ar knygų rašymą arba bet kokią panašią neatlyginamą privačią veiklą su ECB arba jo veikla susijusiomis temomis;
- b) bet kokią kitą neatlyginamą privačią veiklą, kuri nepatenka į 0.12.2 straipsnio taikymo sritį;
- c) atlyginamą privačią veiklą.

Spręsdamas, ar suteikti leidimą užsiimti šia privačia veikla, ECB atsižvelgia į tai, ar veikla daro neigiamą poveikį personalo nario pareigoms ECB, ir ypač – ar ji yra tikėtinas interesų konflikto šaltinis.

0.12.4. Nepažeidžiant pirmesnių dalių, personalo nariai gali užsiimti politine veikla, pavyzdžiui, balsavimu, politinių įnašų darymu, dalyvavimu susitikimuose ir veikloje vietos lygiu. Užsiimdami politine veikla personalo nariai susilaiko nuo savo funkcijų ir pareigų ECB deklaravimo ir vengia, kad jų asmeninis požiūris būtų palaikytas atspindinčiu ECB požiūri.

0.12.5. Personalo narys, ketinantis kandidatuoti į viešąjį postą, praneša apie tai ECB, kuris, atsižvelgdamas į tarnybos interesus, nusprendžia, ar:

- a) atitinkamas personalo narys turėtų paprašyti atostogų dėl asmeninių priežasčių; arba
- b) atitinkamam personalo nariui turėtų būti suteiktos kasmetinės atostogos; arba
- c) atitinkamam personalo nariui gali būti leista vykdyti savo pareigas ne visą darbo dieną; arba
- d) atitinkamas personalo narys gali toliau vykdyti savo pareigas, kaip vykdė iki tol.

0.12.6. Į viešąjį postą išrinkti arba paskirti personalo nariai nedelsdami praneša apie tai ECB, kuris, atsižvelgdamas į tarnybos interesus, posto svarbą, su juo susijusias pareigas ir užmokesčių už jas bei jas vykdant patirtų išlaidų kompensavimą, priima vieną iš pirmesnėje dalyje nurodytų sprendimų. Jei iš personalo nario pareikalaujama imti atostogas dėl asmeninių priežasčių arba jam leidžiama vykdyti savo pareigas ne visą darbo dieną, tokių atostogų arba ne visos darbo dienos darbo trukmė atitinka personalo nario viešojo posto kadenciją.

0.12.7. Privačia veikla turi būti užsiimama ne darbo laiku. Išimties tvarka ECB gali patvirtinti šios taisyklės išimtis.

0.12.8. Bet kuriuo metu ECB gali pareikalauti nutraukti privačią veiklą, kuri neatitinka arba nebeatitinka pirmesnių dalių nuostatų.

0.13. Viešieji pirkimai

Personalo nariai užtikrina tinkamą viešųjų pirkimų procedūrų vykdymą išlikdami objektyvūs, neutralūs ir sąžiningi, ir užtikrindami savo veiksmų skaidrumą. Viešųjų pirkimų procedūrų kontekste personalo nariai laikosi visų bendrųjų ir specialiųjų taisyklių, susijusių su interesų konfliktų vengimu ir pranešimu, dovanų priėmimu ir profesinėmis paslaptimis. Su viešųjų pirkimų procedūros dalyviais personalo nariai bendrauja tik oficialiais kanalais ir vengia teikti informaciją žodžiu.

0.14. Derybos dėl būsimo darbo

Bet kokiose derybose dėl būsimo darbo ir priimdami tokį darbo pasiūlymą personalo nariai elgiasi sąžiningai ir diskretiškai. Personalo nariai informuoja savo tiesioginį vadovą apie bet kokią būsimo darbo, kuris galėtų tapti arba galėtų būti laikomas galinčiu tapti interesų konflikto arba piktnaudžiavimo jų pareigomis ECB priežastimi. Personalo narių gali būti pareikalauta nedalyvauti nagrinėjant bet kokią dalyką, kuris gali būti susijęs su būsimo darbdaviu.

0.15. Premijos ir apdovanojimai

Prieš priimdami premijas ir apdovanojimus, susijusius su jų darbu ECB, personalo nariai turi gauti leidimą.

0.16. Santykiai su išorinėmis šalimis

0.16.1. Savo santykiuose su bet kokia išorine šalimi personalo nariai turi atminti ECB nepriklausomumą, reputaciją ir poreikį saugoti profesines paslaptis. Personalo nariai negali siekti ar gauti nurodymų iš jokios valdžios, institucijos, organizacijos ar asmens už ECB ribų. Personalo nariai informuoja savo vadovus apie bet kokią netinkamą trečiosios šalies bandymą daryti įtaką ECB jam vykdant savo uždavinius.

0.16.2. Savo santykiuose su visuomene personalo nariai laikosi ECB taisyklių dėl visuomenės prieigos prie informacijos ir tinkamai atsižvelgia į Europos tinkamo administravimo elgesio kodeksą.

0.16.3. Savo santykius su kolegomis kituose Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) NCB personalo nariai turi grįsti glaudaus abipusio bendradarbiavimo dvasia. Taip bendradarbiaujant turi būti vadovaujama nediskriminavimo, vienodo traktavimo ir nacionalinio tendencingumo vengimo principais. Bet kokiuose santykiuose su NCB personalo nariai turi atminti savo pareigas ECB ir nešališką ECB vaidmenį ECBS.

0.16.4. Be to, personalo nariai turi būti atsargūs santykiuose su interesų grupėmis ir žiniasklaida, ypač klausimais, susijusiais su jų profesine veikla, ir atminti ECB interesus. Visus iš žiniasklaidos atstovų gautus prašymus suteikti informaciją, susijusią su jų profesine veikla, personalo nariai perduoda Komunikacijų direktoratui ir laikosi atitinkamų Veiklos praktikos vadovo nuostatų.

0.17. Naudojimas viešai neatskleista informacija

0.17.1. Personalo nariai turi susilaikyti nuo naudojimosi ar bandymo naudotis informacija, kuri yra susijusi su ECB veikla, ir kuri nebuvo pavišinta arba nėra prieinama viešai, savo ar kitų asmenų privačių interesų sumetimais. Personalo nariams konkrečiai draudžiama naudotis tokia informacija bet kokiuose finansiniuose sandoriuose arba rekomenduojant ar patariant dėl tokių sandorių. Ši pareiga taikoma ir baigus dirbti ECB.

0.17.2. Personalo nariai gali užsiimti tik trumpalaikę prekybą turtu arba teisėmis, jei, dar prieš tokius sandorius, etikos pareigūnų tenkina tokių sandorių nespekuliacinis pobūdis ir pagrindimas.

0.17.3. Personalo nariai saugo einamųjų kalendorinių metų ir praėjusiųjų kalendorinių metų duomenis apie:

a) jų bankų sąskaitas, įskaitant bendras sąskaitas, vertybinių popierių sąskaitas ir vertybinių popierių brokerių atidarytas sąskaitas;

b) visus įgaliojimus, kuriuos trečiosios šalys jiems suteikė ryšium su jų bankų sąskaitomis, įskaitant vertybinių popierių sąskaitas;

c) visus bendrus nurodymus ar gaires, suteiktus trečiosioms šalims, kurioms buvo perduota atsakomybė valdyti jų investicinių portfelių;

d) visus turto ar teisių pardavimus ar pirkimus savo rizika ir savo sąskaita, arba jų atliktus kitų asmenų rizika ir sąskaita;

- e) pirmiau minėtų sąskaitų išrašus;
- f) hipotekos ar kitų paskolų sudarymą arba pakeitimą savo rizika ir savo sąskaita, arba jų atliktus kitų asmenų rizika ir sąskaita; ir
- g) jų veiklą, susijusią su pensijų schemomis, įskaitant ECB pensijų schemas.

Prižiūrint, kaip laikomasi 0.17.1 ir 0.17.2 straipsnių, Žmogiškųjų išteklių, biudžeto ir organizavimo generalinio direktorato prašymu personalo nariai pateikia pirmiau minėtus dokumentus už šešis iš eilės einančius mėnesius, kaip nurodyta prašyme.

Šiame straipsnyje nurodytos personalo narių pareigos taikomos dar vienerius metus po to, kai jie baigia dirbti ECB.

0.17.4. Personalo nariai, kurie dėl savo pareigų pobūdžio laikomi turinčiais prieigą prie viešai neatskleistos informacijos apie ECB pinigų ar valiutos kurso politiką arba ECBS finansines operacijas, susilaiko nuo finansinių investavimo sandorių sudarymo, išskyrus:

- investavimo sandorius į kolektyvinio investavimo schemas, kurių atžvilgiu jie neturi įtakos dėl investavimo politikos,
- investavimo sandorius su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, paremtus indeksais, kurių atžvilgiu jie neturi įtakos,

— investavimo sandorius, pagrįstus rašytiniu turto valdymo susitarimu, ir

— apyvartinių skolos vertybinių popierių pirkimą ir laikymą iki termino pabaigos arba indėlių padėjimą.

Investicijos, buvusios tuo metu, kai personalo narys patenka į šios nuostatos taikymo sritį, gali būti išlaikytos arba pakeistos, jeigu personalo narys:

— praneša etikos pareigūnui apie bet kokius investicinių priemonių pakeitimus, ir

— savo iniciatyva ir nedelsdamas pateikia duomenis apie bet kokius 0.17.3 straipsnio a–c punktuose nurodytos informacijos pasikeitimus.

Šioje dalyje nurodytos personalo narių pareigos taikomos dar vienerius metus po to, kai personalo narys nustoja priklausyti tai personalo kategorijai, kuri laikoma turinčia prieigą prie viešai neatskleistos informacijos apie ECB pinigų ar valiutos kurso politiką arba ECBS finansines operacijas.

Personalo nariai, kurie dėl savo pareigų pobūdžio laikomi turinčiais prieigą prie viešai neatskleistos informacijos apie ECB pinigų politiką, susilaiko nuo bet kokių finansinių investavimo sandorių sudarymo septynias dienas prieš pirmąjį kalendorinio mėnesio Valdančiosios tarybos posėdį.